

STORTINGET

Lovvedtak 61

(2021–2022)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 234 L (2021–2022), jf. Prop. 214 L (2020–2021)

I Stortingets møte 28. april 2022 ble det gjort følgende

vedtak til lov

om advokater og andre som yter rettslig bistand (advokatloven)

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1 Virkeområde

(1) Loven gjelder for advokater og andre som utøver advokatvirksomhet og rettslig bistand i Norge. Lovens kapittel 5 gjelder også for personer med norsk advokatbevilling som utøver virksomhet i utenlandske advokatforetak.

(2) Kongen kan gi forskrift om lovens anvendelse for virksomhet som utøves på Svalbard og Jan Mayen.

§ 2 Definisjoner

I denne loven menes med

- advokat: person med norsk advokatbevilling
- klient: fysisk eller juridisk person hvis interesser ivaretas av en advokat
- jurist: person med juridisk embetseksamen eller mastergrad i rettsvitenskap
- rettslig bistand: råd og annen bistand om rettslige spørsmål som ytes til andre
- advokatvirksomhet: rettslig bistand i og utenfor rettergang som en advokat yter til en klient og annen bistand fra en advokat som det er vanlig at advokater yter, eller virksomhet advokatbevillingen i medhold av andre lover gir advokaten rett til å utøve.

§ 3 Ufravikelighet

Lovens bestemmelser kan ikke fravikes, med mindre det følger av lov.

Kapittel 2 Advokatbevilling

§ 4 Utstedelse av advokatbevilling

(1) Advokattilsynet utsteder advokatbevilling. Advokatbevilling kan gis til personer over 18 år som oppfyller følgende vilkår:

- Personen har juridisk embetseksamen, mastergrad i rettsvitenskap eller tilsvarende utenlandsk juridisk utdanning.
- Personen har i minst to år vært i virksomhet som advokatfullmektig, som dommer eller dommerfullmektig, i en stilling ved påtalemyndigheten der behandling av rettssaker inngår som en vesentlig del, eller i annen godkjent juridisk stilling.
- Personen har gjennomført og bestått advokatkurs.
- Personen har hederlig vandel. Det skal legges frem utvidet ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 og § 41 nr. 2.
- Det foreligger ikke forhold som medfører at advokatbevillingen ville ha bortfalt eller blitt tilbakekalt eller suspendert etter §§ 14, 15 eller 16.
- Personen har ikke blitt ilagt forbud mot å yte rettslig bistand etter § 70.

(2) Den som søker om advokatbevilling, skal godtgjøre at vedkommende vil oppfylle plikten til å stille sikkerhet etter § 5, plikten til å ha revisor etter § 42 og plikten til å betale bidrag etter § 60.

(3) Departementet gir forskrift om

- a) utstedelse av advokatbevilling, blant annet om utstedelse på grunnlag av utenlandsk juridisk utdanning, praksis eller advokatbevilling
- b) praksiskravet, blant annet om annen juridisk virksomhet kan godkjennes etter første ledd bokstav b
- c) prosedyreerfaring som vilkår for å medregne praksis som advokatfullmektig
- d) advokatkursets innhold og gjennomføring.

§ 5 Advokaters plikt til sikkerhetsstillelse

(1) En advokat som skal utøve advokatvirksomhet, skal stille sikkerhet for erstatningsansvar som advokaten kan pådra seg under utøvelsen av advokatvirksomheten. Sikkerheten skal ikke dekke ansvar som advokaten etter bestemmelse i eller i medhold av lov har stilt annen sikkerhet for.

(2) Departementet kan gi forskrift om sikkerhetsstillelsen, blant annet om fritak fra plikten til å stille sikkerhet, opplysningsplikt til Advokattilsynet for sikkerhetsstilleren og sikkerhetsstillelse for personer med utenlandsk advokatbevilling som skal opptre som prosessfullmektig eller forsvarer i Norge.

§ 6 Søknad om ny advokatbevilling

(1) Dersom noen som tidligere har hatt advokatbevilling, søker om ny bevilling, gjelder vilkårene i § 4 første ledd bokstav d, e og f og § 4 andre ledd.

(2) Den som søker om ny advokatbevilling etter at bevillingen har falt bort etter § 14 bokstav c, d eller e, eller etter vedtak om tilbakekall etter § 15, må i tillegg godtgjøre at det ikke lenger foreligger forhold som gir grunnlag for bortfall eller tilbakekall. Har bevillingen bortfalt etter § 14 bokstav e, gir konkursen ikke grunnlag for å nekte ny bevilling dersom Advokattilsynet finner det ubetenkelig at vedkommende til tross for konkursen utøver advokatvirksomhet.

(3) Den som har fått advokatbevillingen tilbakekalt etter § 15 første ledd, kan tidligst søke om ny advokatbevilling to år etter at bevillingen ble suspendert eller tilbakekalt, med mindre noe annet fremgår av vedtaket om tilbakekall. Ved avslag på søknaden gjelder ny karantene på ett år.

(4) Departementet kan gi forskrift om forenklet saksbehandling ved søknad om ny advokatbevilling etter melding om opphør av advokatvirksomhet etter § 14 bokstav b.

§ 7 Bruk av advokattittelen

(1) Bare personer med norsk advokatbevilling har rett til å benytte tittelen advokat.

(2) Personer med utenlandsk advokatbevilling som utøver advokatvirksomhet i Norge etter §§ 8 eller 9, kan benytte sin utenlandske advokattittel. Tittelen skal an-

gis på språket i landet der bevillingen er utstedt, og det skal fremgå klart at bevillingen ikke er norsk.

(3) Gjesteadvokater som nevnt i § 9 skal i tillegg opplyse om profesjonsorganisasjonen vedkommende tilhører, eller domstolen der vedkommende har møte-rett i henhold til lovgivningen i landet der bevillingen er utstedt.

Kapittel 3 Advokatvirksomhet på grunnlag av utenlandsk advokatbevilling

§ 8 Advokatvirksomhet på permanent basis på grunnlag av utenlandsk advokatbevilling

(1) Advokattilsynet kan gi personer med utenlandsk advokatbevilling tillatelse til å utøve advokatvirksomhet i Norge på permanent basis. Den som får slik tillatelse, har de samme rettighetene og pliktene som personer med norsk advokatbevilling, med mindre annet følger av lov eller i medhold av lov.

(2) Departementet gir forskrift om adgangen for personer med utenlandsk advokatbevilling til å utøve advokatvirksomhet i Norge på permanent basis og om Advokattilsynets saksbehandling ved behandling av saker etter første ledd.

§ 9 Gjesteadvokater

Departementet gir forskrift om adgangen for personer med utenlandsk advokatbevilling til å utøve advokatvirksomhet i Norge på ikke-permanent basis, og om hvilke rettigheter og plikter slike personer har. Personer som utøver advokatvirksomhet som nevnt i første punktum, kalles gjesteadvokater.

§ 10 Bortfall, tilbakekall, suspensjon og forbud mot å utøve advokatvirksomhet

(1) Tillatelse til å utøve advokatvirksomhet på permanent basis i Norge på grunnlag av utenlandsk advokatbevilling bortfaller dersom det inntreffer forhold som nevnt i § 14 bokstav a til e.

(2) Advokattilsynet kan tilbakekalle tillatelsen dersom vilkårene i § 15 første ledd eller andre ledd er oppfylt. § 15 tredje til femte ledd gjelder tilsvarende.

(3) Advokattilsynet kan suspendere tillatelsen dersom vilkårene i § 16 første ledd første eller andre punktum er oppfylt.

(4) Advokattilsynet kan forby gjesteadvokater å utøve advokatvirksomhet for en bestemt tid på inntil to år dersom vilkårene for tilbakekall etter andre ledd eller vilkårene for suspensjon etter tredje ledd er oppfylt. Den som utøver advokatvirksomhet i strid med et slikt forbud, straffes med bot eller fengsel inntil seks måneder.

(5) Departementet kan gi forskrift om tilbakekall av, suspensjon av og forbud mot retten til å utøve advokat-

virksomhet i Norge på grunnlag av utenlandsk advokatbevilling.

Kapittel 4 Advokatfullmektiger

§ 11 Autorisasjon av advokatfullmektig

(1) Enhver advokat har rett til å la en autorisert fullmektig opptre for seg. Autorisasjon av advokatfullmektig gis av Advokattilsynet. Advokatfullmektigen skal være over 18 år og oppfylle følgende vilkår:

- Personen har juridisk embetseksamen, mastergrad i rettsvitenskap eller tilsvarende godkjent utenlandsk utdanning.
- Personen har hederligandel. Det skal legges frem utvidet ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 og § 41 nr. 2.
- Det foreligger ikke forhold som ville ført til at autorisasjonen ville bortfalt etter § 14 bokstav c eller d, blitt tilbakekalt etter § 15 første ledd eller andre ledd bokstav a eller e, eller blitt suspendert etter § 16 første ledd første punktum.
- Personen har ikke blitt ilagt forbud mot å yte rettslig bistand etter § 70.

(2) Departementet kan gi forskrift om godkjenning av utenlandsk utdanning.

§ 12 Oppfølging av advokatfullmektigen

(1) Det skal utpekes en advokat som skal føre tilsyn med advokatfullmektigen, og sørge for at advokatfullmektigen gis forsvarlig veiledning.

(2) En advokatfullmektig kan bare yte bistand på vegne av en prinsipal. Prinsipalen er ansvarlig for arbeidet advokatfullmektigen gjør i den enkelte sak.

(3) Advokatfullmektigen skal følge reglene som gjelder for advokaters opptreden.

(4) Departementet kan gi forskrift om hvilke krav som stilles til den utpekte advokaten etter første ledd og prinsipalen.

§ 13 Opphør av autorisasjon som advokatfullmektig

(1) En autorisasjon som advokatfullmektig bortfaller dersom det inntrer forhold som nevnt i § 14 bokstav a til d.

(2) Advokattilsynet kan tilbakekalle autorisasjonen dersom vilkårene i § 15 første ledd eller andre ledd bokstav a, d eller e er oppfylt.

(3) Advokattilsynet kan suspendere autorisasjonen etter § 16 første ledd første punktum.

Kapittel 5 Opphør av advokatbevilling

§ 14 Bortfall av advokatbevilling

En advokatbevilling faller bort dersom

- advokaten dør

- advokaten gir melding om opphør av advokatvirksomhet til Advokattilsynet
- advokaten fradømmes retten til å utøve advokatvirksomhet i medhold av straffeloven § 56
- advokaten får oppnevnt verger etter vergemålsloven kapittel 4
- advokatens bo kommer under konkursbehandling.

§ 15 Tilbakekall av advokatbevilling

(1) Advokattilsynet kan tilbakekalle en advokatbevilling dersom advokaten anses uskikket til å utøve advokatvirksomhet som følge av straffbare forhold, manglende økonomisk kontroll, grove eller gjentatte overtredelser av plikter gitt i eller i medhold av lov eller andre tilsvarende alvorlige forhold.

(2) Dersom ett eller flere av følgende forhold foreligger, kan Advokattilsynet gi skriftlig pålegg med en rimelig frist for å bringe forholdet i orden:

- Advokaten oppfylder ikke kravene i § 19.
- Advokaten misligholder plikten etter § 5 til å stille sikkerhet eller plikten etter § 60 til å betale bidrag til Advokattilsynet eller Advokatnemnda.
- Advokaten forsømmer sine plikter etter §§ 42 eller 62. Dette omfatter også å gi adgang til kontroll etter § 45.
- Advokaten blir bedt om å gi forklaring til Advokattilsynet eller Advokatnemnda om forhold som vedrører advokatvirksomheten, men gir ingen tilfredsstillende forklaring.
- Advokaten utøver yrkesaktivitet i strid med § 27 andre ledd.

Dersom advokaten ikke bringer forholdet i orden innen fristen, kan Advokattilsynet tilbakekalle advokatbevillingen.

(3) Den som får advokatbevillingen tilbakekalt etter første eller andre ledd, kan ikke ta stilling som advokatfullmektig, med mindre vedtaket fastsetter noe annet.

(4) Dersom vilkårene i § 70 er oppfylt, kan Advokattilsynet samtidig forby vedkommende å yte rettslig bistand etter § 70. § 70 første ledd andre punktum gjelder ikke.

(5) Advokattilsynet kan ikke bestemme at en advokat som får tilbakekalt bevillingen, skal påklage vedtaket til Advokatnemnda før det kan reises søksmål om gyldigheten av vedtaket.

§ 16 Suspensjon av advokatbevilling

(1) Advokattilsynet kan suspendere en advokatbevilling dersom en advokat blir siktet for en straffbar handling, og det må antas at bevillingen vil bli tilbakekalt etter § 15 første ledd dersom advokaten blir funnet skyldig. En bevilling kan også suspenderes dersom sterke grunner tilsier at suspensjon er nødvendig i påvente av en endelig avgjørelse om tilbakekall etter § 15. Ved vurderingen etter andre punktum skal det legges stor

vekt på hensynet til klientene. § 15 andre ledd andre punktum, tredje ledd og fjerde ledd gjelder tilsvarende ved suspensjon.

(2) Advokattilsynet skal alltid vurdere suspensjon når en advokat er siktet for en straffbar handling, og det må antas at advokatbevillingen vil bli tilbakekalt dersom advokaten blir funnet skyldig.

(3) Er en advokatbevilling suspendert og vilkårene for tilbakekall oppfylt, skal Advokattilsynet treffe vedtak om tilbakekall så snart forholdene som begrunnet suspensjonen, er avklart.

(4) Suspensjonsvedtak etter første ledd første punktum faller bort ved en rettskraftig frifinnende dom.

Kapittel 6 Overtredelsesgebyr og forbud mot å drive advokatvirksomhet

§ 17 Overtredelsesgebyr

(1) Dersom en advokat, et advokatforetak eller en organisasjon eller enhet med organisasjonsadvokater vesentlig eller gjentatte ganger har overtrådt §§ 20, 21, 22, 24, 25 eller 36, kan Advokattilsynet ilegge overtredelsesgebyr på inntil ti ganger folketrygdens grunnbeløp.

(2) Fysiske personer kan bare ilegges overtredelsesgebyr ved forsettlig eller uaktsomme overtredelser. Advokatforetak eller organisasjoner eller enheter med organisasjonsadvokater kan ilegges overtredelsesgebyr etter forvaltningsloven § 46 første ledd.

(3) Departementet kan gi forskrift om overtredelsesgebyr etter denne loven, blant annet om overtredelsesgebyr for overtredelser av forskrifter gitt i medhold av loven, hvilke hensyn det kan eller skal legges vekt på ved vurderingen av om det skal ilegges overtredelsesgebyr, utmåling og innkreving av overtredelsesgebyret og renter og tilleggsgebyr dersom overtredelsesgebyret ikke betales ved forfall.

(4) Advokattilsynets adgang til å ilegge overtredelsesgebyr foreldes etter to år. Foreldelsesfristen regnes fra overtredelsen har opphørt. Fristen avbrytes ved at Advokattilsynet gir forhåndsvarsel eller treffer vedtak om overtredelsesgebyr. Departementet kan gi forskrift om foreldelse, blant annet avvikende regler om foreldelsesfrist og fristavbrudd for særlige typer overtredelser.

§ 18 Forbud mot å drive advokatvirksomhet

Ved vesentlige brudd på reglene for advokatvirksomhet kan Advokattilsynet forby en organisasjon eller en enhet med organisasjonsadvokater å drive advokatvirksomhet.

Kapittel 7 Organisering av advokatvirksomhet

§ 19 Organisering av advokatvirksomhet

(1) Advokatvirksomhet kan bare organiseres i samsvarende med §§ 20 til 25.

(2) Departementet kan gi forskrift om at advokatvirksomhet som utøves av forsikringsforetak som tilbyr rettshjelpforsikring, kan organiseres på en annen måte enn det som følger av første ledd.

§ 20 Advokatforetak

(1) Advokatforetak som driver advokatvirksomhet, kan i tillegg til advokatvirksomhet bare drive virksomhet som har en naturlig tilknytning til advokatvirksomheten, og som ikke er egnet til å svekke tilliten til foretakets uavhengighet.

(2) Advokatvirksomhet på vegne av et advokatforetak kan bare utøves av advokater eller av en advokatfullmektig på vegne av en advokat.

(3) Det kan ikke ytes rettslig bistand etter § 66 på vegne av et advokatforetak.

(4) Advokatforetaket er ansvarlig for å drive sin virksomhet i overensstemmelse med reglene i eller i medhold av denne loven.

§ 21 Organisering av advokatforetak

(1) Advokatforetak skal organiseres som foretak eller som enkeltpersonforetak som eies av en advokat. Navnet på et advokatforetak skal inneholde ordet advokat.

(2) Bare personer som utøver en vesentlig del av sin yrkesaktivitet i et advokatforetak, kan være eiere i foretaket. Et holdingselskap kan likevel eie andeler i et advokatforetak dersom holdingselskapet eies av personer som utøver en vesentlig del av sin yrkesaktivitet i det eide foretaket, og holdingselskapet overholder vilkårene i paragrafen her og i §§ 20 og 22.

(3) Har advokatforetaket et styre, skal advokater som utøver en vesentlig del av sin yrkesaktivitet i foretaket, til enhver tid utgjøre flertallet i styret. Personer som er tilknyttet et annet advokatforetak, klienter og andre personer som har en tilknytning, posisjon eller lignende som medfører at advokatforetaket ikke er uavhengig, kan ikke være styremedlemmer.

(4) I advokatforetak som drives som samvirkeforetak, kan bare personer som utøver vesentlig yrkesaktivitet i foretaket, og juridiske personer organisert etter reglene for holdingselskaper i andre ledd, være medlemmer. For øvrig gjelder andre ledd og § 22 tilsvarende.

(5) Departementet kan gi forskrift om

- foretaksnavn for advokatforetak etablert av personer med utenlandsk advokatbevilling
- retten til å drive advokatvirksomhet i Norge fra foretak med hovedsete i en annen stat.

§ 22 *Krav til eiere og ledelsen i advokatforetak*

(1) Eiere, styremedlemmer, daglig leder og andre som deltar i ledelsen i et advokatforetak, skal ha hederlig vandel og ikke anses uskikket som følge av straffbare forhold, manglende økonomisk kontroll, grove eller gjentatte overtredelser av plikter gitt i eller i medhold av lov eller andre tilsvarende alvorlige forhold. Det skal legges frem utvidet ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 og § 41 nr. 2.

(2) Dersom en person som nevnt i første ledd ikke lenger oppfyller vilkårene, skal vedkommende fratse stillingen, rollen eller vervet uten ugrunnet opphold. Eiere skal avhende eierandelen så snart som mulig og senest innen ett år etter at det er konstatert at kravene i første ledd ikke er oppfylt.

(3) Departementet kan gi forskrift om hvilke personer som omfattes av kravene i første ledd, advokatforetakets rapporteringsplikt ved endring i eierforhold eller ledelsen, og avhending av eierandeler.

§ 23 *Deltakeransvar i ansvarlige selskaper*

I ansvarlige selskaper kan det avtales at selskapsdeltakerne ikke skal ha deltakeransvar for erstatningskrav som selskapet pådrar seg under advokatvirksomheten, dersom minst én av selskapets advokater er solidarisk ansvarlig med selskapet. Selskapsloven § 2-4 tredje ledd gjelder tilsvarende.

§ 24 *Internadvokater*

(1) En internadvokat er en ansatt advokat som yter advokatbistand til arbeidsgiveren. Internadvokater ansatt i private foretak kan i tillegg yte advokatbistand til virksomheter som inngår i konsern med arbeidsgiveren. Internadvokater som er ansatt i et statlig organ, en fylkeskommune eller en kommune, kan i tillegg yte advokatbistand til offentlige virksomheter som samarbeider med arbeidsgiveren. Internadvokater kan også yte advokatbistand til andre i interessefellesskap med arbeidsgiveren. Internadvokater kan ikke yte advokatbistand til andre som del av arbeidsgiverens forretningskonsept.

(2) Når en internadvokat opptre utad, skal det fremgå hvilken virksomhet advokaten er ansatt i. Internadvokatene skal innplasseres i virksomheten på en slik måte at advokatens uavhengighet ivaretas.

(3) Internadvokater skal ikke utføre oppgaver for sin arbeidsgiver som kan gå ut over deres uavhengighet.

(4) Andre og tredje ledd gjelder tilsvarende for advokatfullmektiger som er ansatt under en internadvokat.

§ 25 *Organisasjonsadvokater*

(1) En organisasjonsadvokat er en advokat som er ansatt i en organisasjon eller annen enhet, og som yter advokatbistand til medlemmene eller andre. Organisa-

sjonen eller enheten skal ikke ha noe økonomisk formål med advokatvirksomheten.

(2) Når en organisasjonsadvokat opptre utad, skal det fremgå hvilken organisasjon eller enhet advokaten er ansatt i.

(3) Arbeidsgiveren kan oppstille rimelige økonomiske rammer og andre rammer for advokatbistand til medlemmer eller andre klienter.

(4) Organisasjonen eller enheten som nevnt i første ledd, skal sørge for at reglene for advokatvirksomhet følges.

(5) Andre til fjerde ledd gjelder tilsvarende for advokatfullmektiger som er ansatt under en organisasjonsadvokat.

Kapittel 8 Grunnleggende krav til advokater mv.

§ 26 *Uavhengighet*

Advokater skal være uavhengige.

§ 27 *Adgang til å kombinere advokatvirksomhet med annen virksomhet*

(1) Advokater kan ikke drive annen virksomhet enn advokatvirksomhet dersom dette kan gå ut over advokatens uavhengighet.

(2) Advokater kan ikke inneha stillinger i dømmende virksomhet eller påtalemyndigheten.

§ 28 *Instruksjonsforbud*

(1) Ingen kan instruere en oppdragsansvarlig advokat om den faglige utførelsen av arbeidet.

(2) En organisasjonsadvokat kan likevel pålegges å avslutte et oppdrag når dette er nødvendig for ikke å komme i konflikt med de ideelle interessene arbeidsgiveren har som formål å virke for.

(3) Bare en overordnet advokat kan instruere en internadvokat om den faglige utførelsen av arbeidet.

§ 29 *Lojalitet*

Advokater skal opptre med lojalitet til klientene og rettssamfunnet og fremme sine klienters interesser innenfor de rammene som lov og regler for god advokatskikk setter.

§ 30 *Faglig dyktighet*

Advokater skal opptre med faglig dyktighet og skal ha god kunnskap om rettsområdene de gir råd om.

§ 31 *Etterutdanning*

Departementet gir forskrift om at advokater skal gjennomføre etterutdanning og om etterutdanningens innhold og gjennomføring.

§ 32 Taushetsplikt for advokater

(1) Advokater har taushetsplikt om alle opplysninger som de får tilgang til, utarbeider eller på vegne av klienter formidler i forbindelse med oppdrag eller mulige oppdrag i advokatvirksomheten, og som ikke er alminnelig kjente eller alminnelig tilgjengelige.

(2) Taushetsplikten gjelder ikke i den utstrekning den som har krav på taushet, samtykker.

(3) Taushetsplikten er ikke til hinder for at advokaten bruker opplysningene i den grad det er nødvendig for oppfyllelse av lovbestemte krav til advokatvirksomheten, driften av advokatvirksomheten og alminnelig kontorhold.

(4) Taushetsplikten er ikke til hinder for at advokaten i nødvendig utstrekning bruker opplysningene til å inndrive utestående krav mot klienter eller betalere eller til å ivareta sine interesser dersom klienter fremmer innsigelser eller retter krav mot advokaten.

(5) Taushetsplikten gjelder tilsvarende for advokaters medarbeidere og andre hjelpere. Advokaten skal informere helperne om taushetsplikten.

§ 33 Unntak fra advokaters taushetsplikt

(1) Advokater kan dele opplysninger som nevnt i straffeprosessloven § 119 første ledd og tvisteloven § 22-5 første ledd når dette er uttrykkelig fastsatt eller klart forutsatt i lov eller i medhold av lov. Den som får tilgang til opplysningene, kan bare bruke opplysningene til det formålet unntaket skal ivareta, med mindre det i lov eller i medhold av lov er uttrykkelig fastsatt eller klart forutsatt at opplysningene også kan brukes for å ivareta andre formål. Andre punktum gjelder også når opplysningene deles videre.

(2) Taushetsplikt etter § 32 er ikke til hinder for å dele andre opplysninger enn de som er nevnt i første ledd når det følger av eller i medhold av lov at opplysningene kan deles uavhengig av lovfestet taushetsplikt.

(3) Når det er gjort unntak fra taushetsplikt i lov eller i medhold av lov, har den som får tilgang til opplysningene taushetsplikt om opplysninger som nevnt i § 32 første ledd. Taushetsplikt om opplysninger etter advokatloven § 32 første ledd bortfaller etter 100 år.

§ 34 Informasjonssikkerhet

Departementet kan gi forskrift om informasjonssikkerhet i advokatvirksomhet.

§ 35 Personopplysninger

Departementet kan gi forskrift om behandling av personopplysninger i advokatvirksomhet.

§ 36 Arkivhold

(1) Advokater skal holde forsvarlig arkiv over fysiske og elektroniske dokumenter som de har mottatt eller produsert i anledning advokatoppdrag. Dokumentene

skal oppbevares i ti år eller lenger dersom oppdragets karakter eller dokumentenes innhold tilsier det.

(2) Departementet kan gi forskrift om arkivhold og begrensninger i arkivplikten.

§ 37 God advokatskikk

(1) Advokater skal opptre i samsvar med god advokatskikk.

(2) Den Norske Advokatforening kan utarbeide nærmere regler for hva som skal anses som god advokatskikk. Reglene kan godkjennes av departementet og har i så fall virkning som forskrift. Departementet kan godkjenne eller forkaste Den Norske Advokatforenings forslag til forskrift. Tilsvarende gjelder ved endring av forskriften.

Kapittel 9 Advokatbistand til eksterne klienter

§ 38 Kapittelets virkeområde

Bestemmelsene i dette kapittelet gjelder ved advokatbistand til eksterne klienter.

§ 39 Oppdragsansvarlig advokat

For hvert oppdrag skal det være en advokat som er ansvarlig for oppdraget eller bestemte advokater som er ansvarlige for bestemte deler av oppdraget. Klienten skal få opplyst hvilken advokat som er oppdragsansvarlig. Har en klient henvendt seg til en bestemt advokat, regnes denne som oppdragsansvarlig, hvis ikke klienten får opplyst noe annet.

§ 40 Erstatningsansvar

(1) Den oppdragsansvarlige advokaten er solidarisk ansvarlig med advokatforetaket eller virksomheten advokaten er ansatt i, for erstatningsansvar som advokatforetaket eller virksomheten pådrar seg i forbindelse med oppdraget. Foruten den oppdragsansvarlige advokaten er andre advokater som selvstendig har pådratt advokatforetaket eller virksomheten erstatningsansvar i forbindelse med oppdraget, solidarisk ansvarlig med advokatforetaket eller virksomheten.

(2) Har klienten ikke fått opplyst hvem som er oppdragsansvarlig, og dette heller ikke klart fremgår av forholdene ellers, er den advokaten som faktisk har utført oppdraget, solidarisk ansvarlig med advokatforetaket eller virksomheten.

(3) Når en advokatfullmektig pådrar advokatforetaket eller virksomheten erstatningsansvar, klienten ikke har fått opplyst hvem som er oppdragsansvarlig advokat, og det heller ikke fremgår klart av forholdene ellers hvilken advokat fullmektigen har handlet på vegne av, er de advokatene fullmektigen er autorisert for, solidarisk ansvarlig med advokatforetaket eller virksomheten.

§ 41 Behandling av klientmidler

(1) En advokat er ansvarlig for behandlingen av klientmidler og plikter å holde disse adskilt fra egne midler og andre midler som ikke tilhører klienter.

(2) Som klientmidler regnes penger, verdipapirer og verdigjenstander advokaten mottar til oppbevaring eller forvaltning, og avkastning av dette.

(3) Internadvokater har ikke adgang til å behandle klientmidler.

(4) Departementet kan gi forskrift om behandling av klientmidler.

§ 42 Regnskaps- og revisjonsplikt

(1) Advokatforetak er regnskapspliktige etter regnskapsloven og plikter å ha revisor og sørge for at årsregnskap og årsberetning revideres i samsvar med revisorloven.

(2) Enhver advokat har ansvaret for gjennomføringen av regnskaps- og revisjonsplikten. Dette gjelder ikke internadvokater.

(3) Departementet kan gi forskrift om rapporteringsplikt, regnskapsplikt og gjennomføring av revisjon, og om fritak fra pliktene.

Kapittel 10 Advokattilsynet

§ 43 Advokattilsynets organisering

(1) Advokattilsynet er et uavhengig forvaltningsorgan og kan ikke instrueres i utøvelsen av sin myndighet.

(2) Advokattilsynet skal ledes av et styre på fem medlemmer med personlige varamedlemmer. To medlemmer og to varamedlemmer skal være advokater oppnevnt av Den Norske Advokatforening, hvorav én velges som leder. Ett medlem og ett varamedlem skal være dommere oppnevnt av Den Norske Dommerforening, ett medlem og ett varamedlem skal være statsautoriserte revisorer oppnevnt av Den Norske Revisorforening, og ett medlem og ett varamedlem skal oppnevnes av departementet som representanter for allmennheten.

(3) Medlemmene og varamedlemmene oppnevnes for en periode på fire år med adgang til gjenoppnevning for én periode. Ved første oppnevning kan to medlemmer og to varamedlemmer oppnevnes for en periode på to år. Oppnevningen kan trekkes tilbake dersom forutsetningene for oppnevningen ikke lenger er til stede, eller medlemmet ikke kan eller vil utføre vervet på en forsvarlig måte.

(4) Advokattilsynet skal ha en administrasjon med egne ansatte og en leder som er ansvarlig overfor Advokattilsynets styre. Lederen ansettes på åremål for inntil syv år. Styret har tilsetningsmyndighet for Advokattilsynets stillinger. Styret kan delegere til leder for administrasjonen å foreta ansettelse.

(5) Advokattilsynets styre fastsetter instruks for saksbehandlingen i Advokattilsynet, blant annet om hvilke saker som skal forelegges for eller avgjøres av et samlet styre.

(6) Advokattilsynet kan engasjere statsautoriserte revisorer og andre sakkyndige til å utføre oppdrag for Advokattilsynet.

(7) Kongen kan gi forskrift om oppnevning og sammensetning av styret og om Advokattilsynets virksomhet og administrasjon.

§ 44 Bekreftelse på adgang til å avlegge prøve for Høyesterett

Advokattilsynet skal etter søknad utstede bekreftelser på at advokater fyller vilkårene i domstolloven § 218 første ledd nr. 1 og 2 og kan avlegge prøve for Høyesterett.

§ 45 Tilsynsvirksomhet

(1) Advokattilsynet skal føre tilsyn med at advokater, advokatfullmektiger, personer med utenlandsk advokatbevilling som utøver advokatvirksomhet på permanent basis i Norge, advokatforetak og organisasjoner eller enheter med organisasjonsadvokater, opptrer i samsvar med regler gitt i eller i medhold av lov. Det kan også føres tilsyn med virksomhet som filialer av utenlandske advokatforetak driver i Norge.

(2) Advokattilsynet kan foreta virksomhetsbesøk og bokettersyn hos advokater og kreve fremlagt advokatens regnskap med bilag, kontrakter, korrespondanse og andre dokumenter av betydning for kontrollen. Adgangen til lokaler og dokumenter gjelder så langt det er nødvendig for at tilsynet skal kunne utføre sine oppgaver gitt i eller i medhold av lov.

(3) Departementet kan gi forskrift om innholdet i og gjennomføringen av tilsynet, blant annet om revisors oppgaver og kompetanse.

(4) Advokattilsynet kan gi pålegg om retting av forhold i strid med regler gitt i eller i medhold av lov.

§ 46 Om forvaltning og forvalterordningen for advokatvirksomhet

(1) Dersom det er nødvendig for å avverge skade eller tap for klienter, kan Advokattilsynet oppnevne en annen advokat som forvalter for en advokats virksomhet i følgende tilfeller:

- Advokatbevillingen er bortfalt etter § 14 bokstav a, c, d eller e.
- Advokatbevillingen er tilbakekalt etter § 15 første ledd.
- Advokatbevillingen blir suspendert etter § 16 første ledd.
- Advokatvirksomheten ivaretas av andre grunner ikke på en forsvarlig måte.

Dette gjelder ikke for advokatvirksomhet som utøves av internadvokater etter § 24.

(2) Kostnadene ved forvaltningen eller avviklingen dekkes av Advokattilsynet. Advokattilsynet kan kreve refusjon fra advokaten eller det boet som virksomheten inngår i. Krav om refusjon er tvangsgrunnlag for utlegg.

(3) Departementet kan gi forskrift om forvalterordningen, blant annet om forvalterens oppgaver, sikkerhetsstillelse, rapporteringsplikt, godtgjørelse og refusjon.

§ 47 Om forvalteren

(1) Forvalteren skal forvalte virksomheten slik at skade og tap for klientene i størst mulig utstrekning avverges. Dersom det er nødvendig for å avverge skade eller tap for en klient, kan forvalteren opptre på vegne av klienten i samme utstrekning som advokaten kunne det.

(2) Når advokaten er satt under forvaltning etter § 46 første ledd bokstav a eller b, skal dessuten forvalteren avvikle virksomheten ved å føre løpende saker og betrodde midler tilbake til klientene. Når advokaten er satt under forvaltning etter § 46 første ledd bokstav c eller d, skal forvalteren bare føre løpende saker og betrodde midler tilbake til klientene i den utstrekning det er nødvendig for å avverge skade eller tap. Dersom virksomheten inngår i et bo som er insolvent, og insolvensen hindrer forvalteren i å utføre sine oppgaver, kan en forvalter som er oppnevnt etter § 46 første ledd bokstav a eller b, begjære boet tatt under behandling som konkursbo eller insolvent dødsbo.

(3) Dersom advokaten ved siden av advokatvirksomhet har drevet annen virksomhet med naturlig tilknytning til advokatvirksomheten, gjelder første og andre ledd, § 46 andre ledd og § 48 første ledd tilsvarende for denne virksomheten.

§ 48 Advokater som er under forvaltning

(1) Når en advokat er under forvaltning, kan ikke advokaten eller advokatens arvinger råde over virksomhetens eiendeler og dokumenter mv. dersom dette vil forhindre eller vanskeliggjøre forvalterens utførelse av sine oppgaver.

(2) Advokaten har plikt til å bistå forvalteren. Advokatens taushetsplikt gjelder ikke overfor forvalteren.

§ 49 Oppbevaring av klientarkiv for advokater under forvaltning eller som har avviklet sin virksomhet

(1) Når det oppnevnes en forvalter etter § 46, eller klientarkivet ikke oppbevares på en betryggende måte etter at en advokat har avviklet virksomheten sin skal Advokattilsynet sørge for betryggende oppbevaring av klientarkivet i ti år.

(2) Departementet kan gi forskrift om oppbevaring av advokatens klientarkiv, blant annet om kostnadsdekning og refusjon.

§ 50 Advokatregister

(1) Advokattilsynet skal føre et register over alle advokater. Registeret skal inneholde opplysninger om advokatens navn og arbeidssted, tidspunktet de fikk bevilling, og bortfall, tilbakekall og suspensjon av advokatbevillinger.

(2) Registeret skal være offentlig tilgjengelig og søkbart.

(3) Dersom en advokat er ilagt mer enn én disiplinærreaksjon etter § 57 første ledd, skal disse registreres i advokatregisteret. Hver registrering skal slettes etter tre år.

(4) Departementet kan gi forskrift om føring av registeret.

§ 51 Advokatfullmektigregister

(1) Advokattilsynet skal føre et register over advokatfullmektiger. Registeret skal inneholde opplysninger om advokatfullmektigens navn, foretakens navn, tidspunktet for autorisasjon og bortfall, tilbakekall og suspensjon av autorisasjon. § 50 andre ledd gjelder tilsvarende.

(2) Dersom en advokatfullmektig er ilagt mer enn én disiplinærreaksjon etter § 57 første ledd, skal disse registreres i advokatfullmektigregisteret. Hver registrering skal slettes etter tre år.

(3) Ved innføring i advokatregisteret skal vedkommende slettes fra advokatfullmektigregisteret.

(4) Departementet kan gi forskrift om føring av registeret.

§ 52 Samarbeid med utenlandske tilsyns- og disiplinærmyndigheter

Departementet kan gi forskrift om Advokattilsynets og Advokatnemndas samarbeid med utenlandske tilsyns- og disiplinærmyndigheter og rapportering om advokater med norsk advokatbevilling som utøver advokatvirksomhet i utlandet, og personer med utenlandsk advokatbevilling som utøver advokatvirksomhet i Norge, blant annet om adgang til å dele taushetsbelagte opplysninger.

Kapittel 11 Advokatnemnda

§ 53 Advokatnemndas organisering

(1) Advokatnemnda er et uavhengig forvaltningsorgan og kan ikke instrueres i utøvelsen av sin myndighet.

(2) Advokatnemnda skal ha 15 medlemmer og 11 varamedlemmer. Fem medlemmer og tre varamedlemmer skal være advokater oppnevnt av Den Norske Advokatforening, og fem medlemmer og tre varamedlem-

mer skal være dommere oppnevnt av Den Norske Dommerforening. Departementet skal oppnevne to medlemmer og to personlige varamedlemmer som representanter for allmennheten, ett medlem og ett personlig varamedlem som representanter for forbrukerinteresser, og to medlemmer og to personlige varamedlemmer som representerer andre brukerinteresser. Nemnda skal selv velge en leder og nestleder blant medlemmene som er oppnevnt av Den Norske Dommerforening.

(3) Medlemmene og varamedlemmene oppnevnes for en periode på fire år med adgang til gjenoppnevning for én periode. Ved første oppnevning kan sju medlemmer og fem varamedlemmer oppnevnes for en periode på to år. Oppnevningen kan trekkes tilbake dersom forutsetningene for oppnevningen ikke lenger er til stede, eller medlemmet eller varamedlemmet ikke kan eller vil utføre vervet på en forsvarlig måte.

(4) Advokatnemnda skal ha et sekretariat.

(5) Kongen kan gi forskrift om oppnevning og sammensetning av Advokatnemnda og om Advokatnemndas virksomhet og sekretariat, blant annet om adgangen til å delegerer oppgaver til nemndas leder og sekretariat.

§ 54 Advokatnemndas oppgaver

(1) Advokatnemnda skal avgjøre disiplinærsaker etter § 57.

(2) Advokatnemnda skal behandle klager over Advokattilsynets avgjørelser. Dette gjelder også klager over avgjørelser om innsyn etter offentleglova, miljøinformasjonsloven og forvaltningsloven.

(3) Advokatnemndas avgjørelser kan ikke påklages.

§ 55 Advokatnemndas sammensetning i den enkelte sak

(1) Ved behandlingen av den enkelte sak ledes Advokatnemnda av ett dommermedlem. I tillegg skal ett advokatmedlem og ett medlem som representerer allmennheten eller brukerinteresser, delta i behandlingen.

(2) Advokatnemndas leder kan beslutte at nemnda skal settes med alle medlemmene.

(3) Departementet kan gi forskrift om sammensetningen i den enkelte sak.

§ 56 Krav til disiplinærklager

(1) Advokater og advokatfullmektiger kan klages inn for Advokatnemnda av en klient eller andre som påvirkes av at en advokat eller advokatfullmektig under utføringen av et oppdrag har overtrådt regler gitt i eller i medhold av denne loven. Også overtredelser begått av et advokatforetak eller organisasjoner eller enheter med organisasjonsadvokater kan klages inn for Advokatnemnda.

(2) Disiplinærklagen skal være skriftlig og inneholde en kort beskrivelse av hva det klages over. Departementet kan gi forskrift om hvordan disiplinærklager skal fremsettes, og hva klagen skal inneholde.

(3) Disiplinærklager må fremsettes senest seks måneder etter at klageren ble gjort kjent med forholdet klagen gjelder. Klager som er fremsatt senere, kan behandles dersom det foreligger særlige grunner. Klager som er fremsatt senere enn tre år etter at advokatoppdraget ble avsluttet, skal avvises.

(4) En disiplinærklage kan avvises dersom den er åpenbart grunnløs, eller den ikke oppfyller kravene til skriftlighet og innhold, og dette ikke blir rettet etter oppfordring fra Advokatnemnda.

§ 57 Behandling av disiplinærklager

(1) Finner Advokatnemnda det sannsynlig at en innklaget advokat, en advokatfullmektig, et advokatforetak eller en organisasjon eller enhet med organisasjonsadvokater har overtrådt regler gitt i eller i medhold av denne loven, kan nemnda gi disiplinær kritikk.

(2) Finner Advokatnemnda at en advokat har krevd for høyt salær, skal den fastsette hva som er et rimelig og nødvendig salær. Nemnda skal pålegge en advokat som har mottatt for høyt salær, å betale det overskytende tilbake.

(3) Dersom en klage etter første eller andre ledd fører frem, kan nemnda pålegge advokaten å erstatte klagerens nødvendige saksomkostninger for nemnda.

(4) Andre og tredje ledd gjelder også for advokatforetak og organisasjoner eller enheter med organisasjonsadvokater. Dette gjelder selv om en advokat ikke kan holdes ansvarlig for overtredelsen. Pålegg etter andre og tredje ledd er tvangsgrunnlag for utlegg.

(5) Partene skal gi de nødvendige opplysningene for Advokatnemndas behandling av saken. Forvaltningsloven § 17 første ledd første punktum gjelder ikke.

(6) Departementet kan gi forskrift om behandlingen av disiplinærsaker og om oversendelse av disiplinærvedtak til Advokattilsynet.

§ 58 Gjenåpning av disiplinærsaker

Advokatnemnda kan gjenåpne en sak hvis det foreligger nye opplysninger som var ukjente da saken ble avgjort, og som klart tilsier at avgjørelsen ville blitt en annen hvis de var kjente. Departementet kan gi forskrift om gjenåpning av disiplinærsaker.

§ 59 Gebyr ved disiplinærklager og klager over Advokattilsynets avgjørelser

Departementet kan gi forskrift om gebyr for disiplinærklager og klager over Advokattilsynets vedtak, blant annet om innkreving av slikt gebyr.

§ 60 Finansiering

(1) Alle advokater plikter å betale årlig bidrag til Advokattilsynet og Advokatnemnda.

(2) Advokattilsynet kan ilegge et gebyr på inntil ti ganger rettsgebyret for forsinket betaling av årlig bidrag. Skyldig bidrag og gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

(3) Departementet kan gi forskrift om bidraget, blant annet om bidragets størrelse og innkreving.

Kapittel 12 Saksbehandlingsregler

§ 61 Forholdet til arkivlova

Reglene i arkivlova om offentlige arkiver gjelder for Advokattilsynets og Advokatnemndas virksomhet.

§ 62 Tilgang til opplysninger underlagt taushetsplikt

(1) Enhver kan uten hinder av lovbestemt taushetsplikt gi opplysninger til Advokattilsynet og Advokatnemnda som er nødvendige for at disse organene skal utføre oppgaver som følger av eller i medhold av lov.

(2) Advokattilsynet og Advokatnemnda kan uten hinder av taushetsplikt innhente fra Folkeregisteret nødvendige opplysninger for utførelsen av oppgaver som følger av eller i medhold av lov eller til utredning og produksjon av statistikk.

(3) Advokater og andre som er underlagt tilsyn etter § 45, plikter uten hinder av taushetsplikt å gi opplysninger til Advokattilsynet og Advokatnemnda når tilgang til opplysningene er nødvendig for å utføre oppgaver som følger av eller i medhold av lov.

(4) Advokattilsynets og Advokatnemndas tilgang til opplysninger etter første og tredje ledd gjelder også opplysninger som nevnt i tvisteloven § 22-5 første ledd og straffeprosessloven § 119 første ledd.

§ 63 Taushetsplikt for Advokattilsynet og Advokatnemnda

(1) Forvaltningsloven §§ 13 til 13 f gjelder for Advokattilsynet og Advokatnemnda, med de særlige reglene som følger av bestemmelsen her.

(2) Når personer som utfører tjeneste eller arbeid for Advokattilsynet eller Advokatnemnda, får tilgang til opplysninger omfattet av § 32, gjelder § 33 første og tredje ledd.

(3) Departementet kan gi forskrift om Advokattilsynets og Advokatnemndas adgang til å dele taushetsbelagte opplysninger.

§ 64 Saksbehandling ved søknader til Advokattilsynet

(1) Søknader om advokatbevilling, autorisasjon som advokatfullmektig og rett til å utøve advokatvirksomhet på grunnlag av utenlandsk advokatbevilling skal behandles innen en måned, med mindre det foreligger særlige forhold, eller det kreves særlige undersøkelser eller vurderinger for å ta stilling til om vilkårene

er oppfylt. Søknaden skal likevel behandles senest innen fire måneder.

(2) Dersom en søknad om norsk advokatbevilling fra person med utenlandsk advokatbevilling ikke er behandlet innen fire måneder, kan dette påklages.

(3) Ved behandling av søknader om advokatbevilling, autorisasjon som advokatfullmektig eller rett til å utøve advokatvirksomhet på grunnlag av utenlandsk advokatbevilling, skal Advokattilsynet så raskt som mulig etter å ha mottatt søknaden med nødvendig dokumentasjon, gi søkeren et foreløpig svar. Det foreløpige svaret skal opplyse om saksbehandlingsfristen etter første ledd og om klageadgang. Mangler nødvendig dokumentasjon, skal søkeren så snart som mulig oppfordres til å gi fullstendig dokumentasjon og opplyses om at saksbehandlingsfristen først begynner å løpe når dokumentasjonen er mottatt.

(4) Tjenesteloven § 11 andre ledd om at tillatelse anses gitt når saksbehandlingstiden er utløpt gjelder ikke for tillatelser som nevnt i første ledd.

(5) Departementet kan gi forskrift om saksbehandlingen ved søknader til Advokattilsynet.

Kapittel 13 Domstolsprøving av gyldigheten av enkeltvedtak

§ 65 Domstolsprøving

(1) Retten kan prøve alle sider av saker som gjelder følgende vedtak:

- a) tilbakekall og suspensjon av en advokatbevilling
- b) tilbakekall og suspensjon av en autorisasjon som advokatfullmektig
- c) tilbakekall og suspensjon av en tillatelse for personer med utenlandsk advokatbevilling til å utøve advokatvirksomhet på permanent basis i Norge
- d) forbud mot å yte rettslig bistand
- e) forbud mot gjesteadvokaters rett til å utøve advokatvirksomhet
- f) forbud mot at organisasjoner eller enheter med organisasjonsadvokater kan drive advokatvirksomhet
- g) ileggelser av overtredelsesgebyr.

(2) Saken må bringes inn for domstolene innen seks måneder etter at vedtaket er meddelt partene. Søksmålet reises mot staten ved Advokatnemnda eller staten ved Advokattilsynet.

Kapittel 14 Rettslig bistand fra andre enn advokater

§ 66 Adgangen til å yte rettslig bistand

(1) Enhver kan yte rettslig bistand, med mindre annet er fastsatt i lov, eller det er nedlagt forbud mot å yte rettslig bistand etter § 15 fjerde ledd eller § 70 første ledd.

(2) Når rettslig bistand ytes som ledd i annen virksomhet eller som ledd i utøvelsen av en annen profesjon eller et annet yrke, skal regler gitt i eller i medhold av lov som ellers gjelder for virksomheten, profesjonen eller yrket, gå foran bestemmelsene i dette kapittelet.

§ 67 *Bruk av juristtittelen*

(1) Den som har juridisk embetseksamen eller mastergrad i rettsvitenskap, kan bruke tittelen jurist.

(2) Personer med yrkeskvalifikasjoner fra en annen EØS-stat eller Sveits kan søke om godkjenning av sine yrkeskvalifikasjoner etter reglene i yrkeskvalifikasjonsloven og benytte tittelen jurist når vedkommende er godkjent av Advokattilsynet.

(3) Personer med juridisk utdanning fra en stat utenfor EØS kan oppgi sin utenlandske tittel. Det skal fremgå at tittelen ikke er norsk.

(4) Departementet kan gi forskrift om adgangen til å bruke tittelen jurist på grunnlag av juridisk utdanning fra en annen stat.

§ 68 *Juristers plikt til å stille sikkerhet*

(1) En jurist som yter rettslig bistand som ledd i næringsvirksomhet, skal stille sikkerhet for erstatningsansvar vedkommende kan pådra seg når det ytes slik rettslig bistand. Sikkerheten skal ikke dekke ansvar som juristen etter bestemmelse i eller i medhold av lov har stilt annen sikkerhet for.

(2) Departementet kan gi forskrift om

- a) sikkerhetsstillelse for jurister, blant annet om fritak fra plikt til å stille sikkerhet
- b) opplysningsplikt for den som stiller sikkerhet
- c) meldeplikt til Advokattilsynet for jurister som yter rettslig bistand som ledd i næringsvirksomhet
- d) plikt for Advokattilsynet til å føre et register over jurister som yter rettslig bistand som ledd i næringsvirksomhet
- e) plikt til å betale bidrag til Advokattilsynet for jurister som yter rettslig bistand som ledd i næringsvirksomhet.

§ 69 *Taushetsplikt og straffeansvar for jurister*

(1) En jurist som yter rettslig bistand som ledd i næringsvirksomhet, dennes ansatte og andre hjelpere har plikt til å bevare taushet overfor uvedkommende om det de i forbindelse med den rettslige bistanden får vite om noens personlige forhold eller drifts- og forretningsforhold. Dette gjelder ikke dersom ingen berettiget interesse tilsier hemmelighold.

(2) Brudd på taushetsplikten etter første ledd kan straffes med bot eller fengsel inntil seks måneder, eller begge deler. Uaktsom overtredelse av taushetsplikten straffes med bot.

§ 70 *Forbud mot å yte rettslig bistand*

(1) Advokattilsynet kan forby en person å yte rettslig bistand etter § 66 når vedkommende yter rettslig bistand som ledd i næringsvirksomhet på en uforsvarlig måte, og det er utilrådelig at vedkommende fortsetter å yte slik bistand. Et forbud mot å yte rettslig bistand kan ilegges for en bestemt tid på inntil fem år. Forbudet kan begrenses til å gjelde en bestemt type rettslig bistand.

(2) Den som yter rettslig bistand i strid med et forbud fastsatt etter første ledd eller § 15 fjerde ledd, straffes med bot eller fengsel inntil seks måneder.

§ 71 *Opplysningsplikt til Advokattilsynet og Advokatnemnda*

En person som yter rettslig bistand etter § 66, plikter uten hinder av lovbestemt taushetsplikt å gi opplysninger til Advokattilsynet og Advokatnemnda når det er nødvendig for å utføre oppgaver som følger av kapittel 14.

Kapittel 15 *Ikrafttredelse og endringer i andre lover*

§ 72 *Ikrafttredelse*

Lovens ikrafttredelse fastsettes ved lov.

§ 73 *Endringer i andre lover*

Fra den tiden loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene gjøres følgende endringer:

Ny § 217 a i kapittel 10 skal lyde:

Hvis en advokat eller advokatfullmektig ilegges straff eller erstatning etter dette kapittelet, skal den domstol som avgjør spørsmålet om straff eller erstatning, varsle Advokattilsynet om avgjørelsen. Det skal opplyses om avgjørelsen er rettskraftig.

Kapittel 11 med §§ 218, 219 og 220 skal lyde:

11 te kapitel. Om advokater.

§ 218

For å få tillatelse til å være advokat ved Høyesterett, skal søkeren godtgjøre:

1. at vedkommende har advokatbevilling,
2. at vedkommende har vært i virksomhet
 - a. i minst ett år som advokat, eller
 - b. i minst tre år i stilling som nevnt i *advokatloven § 4 første ledd bokstav b*.
3. at vedkommende har vist seg skikket for sakførsel ved Høyesterett ved en prøve avlagt for *Høyesterett*.

Minst to av de tre årene nevnt i første punktum nr. 2 bokstav b skal ha vært som advokatfullmektig. For den som i minst to år har vært i virksomhet som statsadvokat eller

fullmektig hos riksadvokaten, er ett år som advokatfullmektig tilstrekkelig.

Den som vil avlegge prøve som nevnt i første ledd første punktum nr. 3, skal sende Høyesteretts domstolleder en bekreftelse fra Advokattilsynet om at vedkommende oppfyller vilkårene i første ledd nr. 1 og 2. Prøven omfatter utføringen av to muntlige saker. Minst en av disse skal være en sivil sak for den ankende part, med mindre Høyesteretts ankeutvalg av særlige grunner gir tillatelse til annet. For statsadvokater og fullmektiger hos riksadvokaten kan en straffesak godkjennes som prøvesak selv om vilkårene etter første ledd ikke er oppfylt. I samme sak kan det bare være en prøveadvokat, med mindre Høyesteretts ankeutvalg av særlige grunner gir tillatelse til noe annet.

Avgjørelsen av om prøven er bestått, treffes av alle de høyesterettsdommerne som har vært med i pådømmelsen av de sakene søkeren har utført. Bevitelse om at prøven er bestått, utferdiges av Høyesteretts domstolleder. Søkere som ikke består prøven, kan ikke avlegge ny prøve før det har gått to år fra rettens avgjørelse. Det kan bare avlegges prøve to ganger.

For behandling av søknader etter første ledd skal saksbehandlingsfrist, som nevnt i tjenesteloven § 11 første ledd første punktum, være fire måneder. Tjenesteloven § 11 annet ledd om at tillatelse anses gitt når saksbehandlingsfristen er utløpt, gjelder ikke.

§ 219

Enhver advokat har rett til å la en autorisert advokatfullmektig opptre for seg i rettergang. Fullmektigen kan ikke opptre for Høyesterett, ved saker som behandles muntlig for lagmannsrett eller ved hovedforhandling for tingrett i saker om straff for forbrytelser som etter loven kan medføre fengsel i mer enn 6 år, uten at vedkommende har tillatelse etter § 218 til å være advokat ved vedkommende rett. Lagmannsretten kan for den enkelte sak tillate at en advokat opptre ved autorisert fullmektig ved hovedforhandling i andre saker enn saker om straff for forbrytelser som etter loven kan medføre fengsel i mer enn 6 år. I sivile saker kan fullmektigen opptre for Høyesteretts ankeutvalg når anken gjelder kjennelser og beslutninger avsagt av lagmannsrettene.

§ 220

En advokat kan ikke møte som prosessfullmektig eller forsvarer når vedkommendes ektefelle, forlovede eller noen som vedkommende er i slekt eller svogerskap med i opp- eller nedstigende linje eller sidelinjen så nær som søsken, sitter som enedommer eller eneste rettskyndige dommer i retten. Første punktum gjelder ikke når advokaten har åpnet kontor i embetskretsen før dommeren ble ansatt.

§§ 219 a, 219 b og 221 til 234 oppheves.

2. I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker skal § 121 første punktum lyde:

Selv om forholdet ikke går inn under § 119, kan retten fritta et vitne for å svare på spørsmål om noe som er blitt betrodd det under sjelesorg, sosialt hjelpearbeid, medisinsk behandling, rettslig bistand eller liknende virksomhet.

3. I lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs gjøres følgende endringer:

§ 85 første ledd nr. 9 og ny nr. 10 skal lyde:

- 9) å gi melding så tidlig som mulig til det felles lokale kontoret i arbeids- og velferdsforvaltningen der skyldneren holder til om konkursen og om hvilke arbeidstakere som har krav i boet, dersom det er arbeidstakere i skyldnerens virksomhet;
- 10) Bostyrer plikter, uten hinder av taushetsplikt, å informere Advokattilsynet om at det er åpnet konkurs i en advokats bo.

§ 85 nytt fjerde ledd skal lyde:

Dersom konkursskyldneren er advokat eller en virksomhet som driver advokatvirksomhet, og det ikke er oppnevnt forvalter, kan bostyreren uhindret av advokatens taushetsplikt foreta undersøkelser av advokatens eller virksomhetens regnskap og annet materiale så langt det er nødvendig for å ivareta oppgaven som bostyrer. Er det oppnevnt forvalter etter advokatloven § 46, skal bostyreren henvende seg til forvalteren, som skal vurdere om vilkåret for å utlevere informasjon underlagt advokatens taushetsplikt, er oppfylt. Informasjon som nevnt i tvisteloven § 22-5 første ledd og straffeprosessloven § 119 første ledd skal ikke bringes videre til andre bo-organer.

4. I lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav skal § 19 andre ledd lyde:

Kongen kan gi forskrift om høyere beløp som en fordringshaver kan kreve av en erstatningsansvarlig skyldner som erstatning for kostnader ved å drive inn kravet selv, når en advokat som har stilt sikkerhet etter advokatloven § 5, har den faglige ledelse av inndrivningen.

5. I lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff skal § 211 lyde:

§ 211 Brudd på taushetsplikt for enkelte yrkesgrupper

Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes prester i Den norske kirke, prester eller forstandere i registrerte trosamfunn, forsvarere i straffesaker, meklingsmenn i ekte-skapssaker, og disses hjelpere, som uberettiget røper eller unnlater å hindre at andre får adgang eller kjennskap til hemmeligheter som er betrodd dem eller deres foresatte i anledning av stillingen eller oppdraget.

6. I lov 17. juni 2005 nr. 85 om rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark skal § 46 andre ledd nytt andre punktum lyde:

Advokatloven § 27 andre ledd gjelder ikke for advokater som konstitueres som medlemmer av Utmarksdomstolen.

7. I lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister gjøres følgende endringer:

§ 3-3 andre ledd skal lyde:

(2) En autorisert advokatfullmektig kan opptre som advokat etter denne lov når ikke annet følger av *domstoloven § 219*.

§ 3-3 fjerde og femte ledd skal lyde:

(4) Retten kan tillate at annen skikket myndig person opptre som prosessfullmektig. *En jurist som yter rettslig bistand som ledd i næringsvirksomhet, kan bare være prosessfullmektig hvis vilkårene i advokatloven § 68 er oppfylt.*

(5) *Personer med utenlandsk advokatbevilling* kan være prosessfullmektig når retten etter sakens art og forholdene ellers finner det ubetenkelig.

§ 6-7 første ledd skal lyde:

(1) Som prosessfullmektig for forliksrådet kan partene bruke

- a) advokat og autorisert advokatfullmektig,
- b) *jurist*,
- c) inkassobevillingshaver med inkassooppdrag for saken,

- d) ektefelle eller samboer, slektning i rett opp- eller nedstigende linje eller søsken,
- e) ansatt eller annen person med tilknytning til næringsvirksomhet saken *gjelder*,
- f) en skikket myndig person etter tillatelse fra forliksrådet i den enkelte sak.

§ 22-5 andre ledd skal lyde:

(2) Retten kan frita en part eller et vitne fra å gi tilgang til bevis om noe som er betrodd under sjelesorg, sosialt hjelpearbeid, medisinsk behandling, *rettslig bistand* eller lignende virksomhet, selv om forholdet ikke omfattes av første ledd.

8. I lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling gjøres følgende endringer:

§ 2-1 første ledd nr. 2 skal lyde:

2. i medhold av norsk advokatbevilling når advokaten har stilt sikkerhet etter *advokatloven § 5*.

§ 2-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Departementet kan *gi forskrift om* at eiendomsmegling mot godtgjørelse også kan drives av foretak som *yter rettslig bistand etter reglene i advokatloven kapittel 14*.

9. I lov 26. mars 2010 nr. 9 om vergemål skal § 65 nytt andre ledd lyde:

Vergemålsmyndigheten skal uten hinder av taushetsplikt gi nødvendige opplysninger til Advokattilsynet dersom en advokat får oppnevnt verge.

Masud Gharahkhani

president

